

אשכול תקשורת ופוליטיקה בישראל

איך משתמשים במילון? בבגרות כתוב "הציגו מושג" — וההגדרה חייבת לבוא **מהחומר שלמדתם, לא מהקטע**. לכן: קוראים את המושג, מכסים את ההסבר ואומרים אותו במילים שלכם. בסוף בודקים את עצמכם במשחק ההתאמה שבעמוד הנושא.

החוק נגד בעלות צולבת

מושג	מה צריך לדעת
בעלות צולבת	בעלות צולבת היא כאשר אותו אדם הוא בעליו של עיתון וגם של תחנת רדיו או טלוויזיה, וכך הוא שולט על מקורות מידע רבים דבר העלול למנוע גיוון
עיקרון הפלורליזם	על פי העיקרון חייבת להיות הכרה במדינה הדמוקרטית במגוון הקבוצות. ההכרה מאפשרת לכל קבוצה לשמור על האינטרסים שלה ולקיים את הייחודיות שלה. תמיד קיים מתח בין פלורליזם לבין הסכמיות, שכן הסכמיות מחייבת כל קבוצה לוותר מעט על הייחודיות שלה ועל האינטרסים שלה, על מנת לחיות עם קבוצות שונות ממנה. ככל שרמת הפלורליזם במדינה גבוהה יותר כך המתח בין הקבוצות מצטמצם.

תפקידי התקשורת

מושג	מה צריך לדעת
פיקוח וביקורת על השלטון	התקשורת משמשת במה לביקורת על בעלי התפקידים, ומכונה גם "כלב השמירה של הדמוקרטיה". בכך היא מהווה גוף ביקורת בלתי פורמלי על אישים ופוליטיקאים ועל רשויות השלטון
תעמולת בחירות	התקשורת מספקת במה לקראת הבחירות לעבודה מסרים של מצביעים, ומתווכת בינם לבין המפלגות השונות, וכן מאפשרת לכל אזרח להביע את עמדותיו
חופש הביטוי	לכל אדם זכות לבטא, להפיץ את עמדותיו/דעותיו/רעיונותיו בכל דרך (לבוש, פולחן, תקשורת, אמנות, דיבור, כתיבה וכו') בנוגע לנושא מסוים
תפקידי התקשורת	א. התקשורת נותנת פרשנות לאירועים שקרו וכך עוזרת לציבור להבין אותם.(פרשן פוליטי, פרשן כלכלי וכדומה). ב. התקשורת מדווחת על אירועים שקרו במדינה. ג. התקשורת היא מנגנון פיקוח וביקורת בלתי פורמלי על מעשי השלטון. מאפשרת לאזרחים להתבטא דרכה נגד מעשי השלטון, לפוליטיקאים להופיע בה ולמתוח ביקורת על מעשי הממשלה
שלטון העם	כלל האזרחים הם הריבון/מקור הסמכות. האזרחים בוחרים נציגים לזמן קצוב המוגדר בחוק

פלורליזם

מושג	מה צריך לדעת
פלורליזם	המושג תקשורת המונים תקשורת פומבית, מהירה, פונה בו זמנית לקהל גדול, אין קרבה פיזית ואין היכרות בין הקהל למעביר המסר. המסר המועבר הוא קצר ואקטואלי. התקשורת מעבירה לציבור מידע, נותנת פרשנות למידע. דוגמאות לתקשורת המונים: טלוויזיה, עיתון, אתרי אינטרנט, רדיו, רשתות חברתיות

היבטים נוספים בנושא

מושג	מה צריך לדעת
חופש המידע	זכות דמוקרטית הקובעת כי לאדם יש זכות לקבל מידע הזורם באופן חופשי במרחב הציבורי. כמו כן, יש לאדם זכות לקבל מידע מרשויות השלטון. זכות זו מוגבלת כאשר מדובר במידע פרטי או במידע שפרסומו עלול לפגוע בביטחון האזרחים או בביטחון המדינה
עיקרון הגבלת השלטון	עיקרון דמוקרטי הקובע כי לשלטון יש כוח רב הנובע משליטתו בתחומים רבים, ביניהם: הצבא, החקיקה, הכלכלה, הביצוע והענישה. לפי העיקרון יש להגביל את כוחו של השלטון על מנת למנוע מהשלטון להשתמש בכוחו כנגד האזרחים, במטרה לקדם אינטרסים אישיים, במטרה להגן על מימוש זכויות האדם והאזרח וכן במטרה למנוע עריצות של

מבוסס על חומרי עמוד הנושא באתר ועל מוקדי הלימוד של משרד החינוך (תכנית אשנב). חומר לתרגול ולחזרה עצמית.